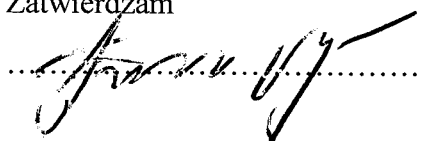

Zatwierdzam

Warszawa, 23 marca 2018 r.

Protokół nr 4/2018
z czwartego posiedzenia Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie
i na obszarach wiejskich

W dniu 6 lutego 2018 r. w siedzibie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie odbyło się IV posiedzenie Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (GTI). Zgodnie z uchwałą nr 6 Grupy Roboczej ds. KSOW z dnia 12 października 2015 r. w sprawie powołania Grupy Tematycznej do spraw innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele: Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW), Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (CDR Brwinów), Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego (WODR), Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, jednostki centralnej i jednostek regionalnych KSOW, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie, pełniącego obowiązki sekretarza Grupy.

Lista obecności uczestników posiedzenia stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Ad 1. Posiedzenie otworzył Krzysztof Rodzik, Dyrektor Biura Pomocy Technicznej w MRiRW, który przywitał członków GTI.

Jako pierwszy głos zabrał podsekretarz stanu w MRiRW – Ryszard Zarudzki, który po przywitaniu członków GTI zaznaczył, że prowadzącym spotkanie będzie pan Henryk Skórnicki, Przewodniczący Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Podkreślił, że dzisiejsze spotkanie ma na celu podsumowanie tego, co udało się zrealizować w zakresie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich, ale też zgodnie z programem posiedzenia ma uporządkować różne kwestie związane z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich („SIR”), które są w trakcie realizacji. Zaznaczył przy tym, że transfer wiedzy i innowacji jest zagadnieniem (działaniem) priorytetowym dla MRiRW i w jego ocenie nie funkcjonuje poprawnie. Należy zastanowić się

nad tym, co można ulepszyć, aby np. instytucje naukowe mogły sprzedawać swoje pomysły a doradztwo, które przejmując te działania miało system finansowania transferu wiedzy i innowacji. Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich jest zaczątkiem całego systemu. Podkreślił, że MRiRW poszukuje rozwiązań, które pomogą ten system usprawnić. Wyraził życzenie, by GTI w samym sposobie swojego funkcjonowania była innowacyjna. Podkreślił, że system transferu wiedzy i innowacji budowany jest na wielu płaszczyznach. Przykładem jest BIOSTRATEG, GOSPOSTRATEG czy działalność instytutów naukowych. Jesteśmy zobowiązani do poszukiwania i wdrażania innowacji, nawet w dziedzinach i przestrzeniach znanych i przebadanych. Podsekretarz stanu omawiając tzw. pakiet doradczy, podkreślił, że usługi doradcze powinny się mocno zaangażować w działania: *Transfer wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich i Szkolenia dla doradców i usługi doradcze*. Ważnym elementem całego systemu jest właśnie SIR wraz z brokerami i instytucjami współpracującymi. Należy również zastanowić się w jaki sposób można wykorzystać potencjał instytutów PAN, które również działają na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich. Wspomniał o uciążliwej biurokratyzacji, ale zaznaczył, że współpracuje w tym zakresie z Krzysztofem Rodzikiem, Dyrektorem Biura Pomocy Technicznej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, którego pracę bardzo sobie ceni. Wspomniał o swojej wizycie w instytucie w Niemczech, który oprócz działalności naukowej prowadził także badania dla prywatnej firmy produkującej kabanosy. Ten przykład pokazuje, że ważne jest, by przedstawiciele nauki, doradztwa, przemysłu oraz rolnicy nawiązywali ze sobą współpracę.

Podsekretarz stanu przedstawił Dyrektora Departamentu Działań Delegowanych ARiMR pana Tomasza Szeweluka, który odpowiada za realizację zadań dotyczących zarządzania wykorzystaniem środków m.in.: na działanie „Współpraca” i zachęcał do zgłaszania wszelkich uwag w zakresie powyższego działania.

Przewodniczący GTI pan Henryk Skórnicki, Dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Radomiu przywitał członków GTI i poddał pod zaopiniowanie zaproponowany **porządek obrad**:

1. Otwarcie czwartego posiedzenia Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, powitanie uczestników - *Henryk Skórnicki, Przewodniczący GTI*
2. Bieżąca informacja o funkcjonowaniu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) oraz Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) w Polsce –

Krzysztof Janiak, Z-ca Dyrektora CDR w Brwinowie/ Paweł Krzeczunowicz, Dyrektor CDR w Brwinowie Oddział w Warszawie

3. Sprawozdanie z realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2016-2017 w zakresie działań SIR i funkcjonowania oraz propozycje priorytetów Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich na 2018 r. - *Iwona Obojska, Kierownik działu innowacji w rolnictwie CDR w Brwinowie*
4. Informacja o pracach Europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa EIP-AGRI, w tym grup fokusowych - *Henryk Skórnicki, Przewodniczący GTI; Marek Krzysztoforski, Dział Rolnictwa Ekologicznego i Programów Rolnośrodowiskowych CDR w Brwinowie Oddział w Radomiu*
5. Prezentacja propozycji utworzenia zespołów roboczych w ramach GTI oraz przyjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania utworzenia grup roboczych w ramach GTI – *Henryk Skórnicki, Przewodniczący GTI*
6. Aktualny stan prac w zakresie wdrażania działania „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020 oraz planowanych zmian – *Krzysztof Janiak, Z-ca Dyrektora CDR w Brwinowie*
7. Dyskusja
8. Podsumowanie i zamknięcie posiedzenia

Grupa przyjęła jednogłośnie agendę spotkania (30 osób spośród 44 uprawnionych do głosowania).

Pan Henryk Skórnicki podkreślił, że do innowacji w rolnictwie przywiązuje się bardzo dużą wagę w obecnym okresie programowania. Podzielił się informacjami nt. komunikatu Komisji Europejskiej z 29 listopada 2017 roku, dotyczącego przyszłości rolnictwa i produkcji żywności. Zaznaczył także, że coraz większą rangę ma wykorzystanie badań naukowych i innowacji do tworzenia powiązań między wiedzą a praktyką rolniczą i działalnością, co wiąże się bezpośrednio z głównymi zadaniami Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Z konsultacji opublikowanych w komunikacie wynika, że 81% osób głosujących wspiera działania związane z modernizacją w rolnictwie i innowacjami, co jest bardzo wysokim wskaźnikiem poparcia w stosunku do innych instrumentów. W komunikacie jest również informacja, że zatwierdzanie planów strategicznych WPR przez poszczególne państwa członkowskie w KE będzie powiązane z systemem transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie (AKIS), a usługi doradcze są ważnym instrumentem AKIS.

Ad 2. W drugim punkcie porządku obrad pan Henryk Skórnicki wspominał o zmianach administracyjnych w obsłudze SIR i KSOW, co wiązało się z przełożeniem spotkania grudniowego w 2017 r. na 6 lutego 2018 r. Przedstawił nowego Dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie – pana Pawła Krzeczunowicza i przekazał głos Z-cy Dyrektora CDR w Brwinowie panu Krzysztofowi Janiakowi, który przedstawił bieżącą informację o funkcjonowaniu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) oraz Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) w Polsce. W swoim wystąpieniu podkreślił również, że Oddział dołoży wszelkich starań, by oczekiwania związane z realizacją zadań w ramach SIR były spełnione.

Ad 3. W trzecim punkcie porządku obrad pani Iwona Obojska - kierownik działu innowacji w rolnictwie CDR w Brwinowie przedstawiła sprawozdanie z realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2016-2017 w zakresie działań SIR i funkcjonowania oraz propozycje priorytetów Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich na 2018 r., w tym w szczególności: cel główny i cele szczegółowe SIR, strukturę zatrudnienia w sieci, współpracę z Europejskim partnerstwem innowacyjnym na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EIP-AGRI), współpracę między jednostkami tworzącymi Sieć, omówiła również funkcjonowanie baz danych i podała liczbę Partnerów SIR w poszczególnych województwach. Pani Obojska wskazała działania, które podjęto w celu promocji SIR oraz tworzenia sieci kontaktów i podkreśliła udział w tworzeniu i opiniowaniu dokumentów związanych z KSOW. Następnie omówiła przykład Grupy Operacyjnej EPI oraz przykłady potencjalnych grup operacyjnych. Przedstawiła także realizację Planu operacyjnego KSOW na lata 2016-2017 w zakresie SIR, operacje zrealizowane na poziomie krajowym oraz operacje zrealizowane w poszczególnych województwach (prezentacja *Sprawozdanie z realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2016-2017 w zakresie działań SIR i funkcjonowania oraz propozycje priorytetów Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich na 2018 r.* stanowi załącznik nr 2 do protokołu i jest dostępna na portalu KSOW).

Głos zabrał pan Krzysztof Janiak, który podsumował realizację Planu Operacyjnego KSOW na lata 2016-2017 w zakresie SIR. Zaznaczył, że przedstawiona przez panią Iwonę Obojską prezentacja miała na celu pokazanie głównej działalności CDR w Brwinowie i w innych oddziałach oraz w Wojewódzkich Ośrodkach Doradztwa Rolniczego w ramach SIR. Widać, że w ramach SIR realizowane są zarówno działania miękkie tj. spotkania, konferencje, seminaria, jak i te bardziej konkretne – publikacje, opracowania, filmy. Podkreślił, że tak wiele

zrealizowanych operacji świadczy o dużej aktywności partnerów. Dodał jednak, że trzeba poświęcić więcej uwagi na promocję zrealizowanych operacji.

Następnie głos zabrał podsekretarz stanu Ryszard Zarudzki, który zaznaczył, że przedstawiona prezentacja stanowi ciekawy materiał i zasugerował wykonanie ulotki z najlepszymi przykładami zrealizowanych operacji w celu przekazywania wiedzy i doświadczeń. Podkreślił, że to, co sprawdziło się w jednym województwie, można wdrażać w innych województwach w przyszłym roku. Dobre przykłady zrealizowanych operacji będzie można zaprezentować na Radzie Dialogu Społecznego. Zaznaczył jednak, że na każdym terenie inne działania są warte wdrożenia i inne działania mogą mieć charakter innowacyjny.

Pan Henryk Skórnicki dodał, że każdy region ma swoją specyfikę, ale ważne jest sprzężenie zwrotne odbiorców działań, czyli samych rolników.

Następnie w dyskusji głos zabrali przedstawiciele z poszczególnych Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego.

Jako pierwszy głos zabrał Dyrektor Świętokrzyskiego ODR pan Jarosław Mostowski, który przedstawił informacje nt. „Świętokrzyskiej Kuźni Smaków”, szlaku kulinarnego, współfinansowanego w ramach sieci. Chciałby, żeby „Świętokrzyska Kuźnia Smaków” była marką województwa jeśli chodzi o kulinaria.

Wiceminister Ryszard Zarudzki dodał, że działania wokół „Świętokrzyskiej Kuźni Smaków” są połączone z Inkubatorami Przetwórstwa i z działalnością LGD.

Następnie pani Edyta Wieczorkiewicz-Dudek z Departamentu Strategii Analiz i Rozwoju MRiRW potwierdziła, że produkty promowane w tej operacji są skutecznie rozpowszechniane w regionie.

Dyrektor Kujawsko – Pomorskiego ODR pan Ryszard Kamiński – zasugerował, że dobrym rozwiązaniem byłoby stworzenie bazy operacji, w układzie tematycznym, która będzie udostępniana i rozpowszechniana.

Pan Ryszard Kamiński podkreślił, że jest ogromna potrzeba wprowadzenia uproszczeń w procedurach, co za tym idzie nowelizacja rozporządzenia, dotyczącego działania „Współpraca”, w którym istnieje wiele trudności np. duży problem stanowi podpisywanie weksli przez rolników.

Wiceminister Ryszard Zarudzki zgodził się ze stwierdzeniem, że niezbędne są uproszczenia przed drugim naborem wniosków do działania „Współpraca”, bo w jego odczuciu jesteśmy na szczycie „biurokratycznej twórczości”. Ale po pierwszym naborze należy wyciągnąć wnioski, przeanalizować procedury i wprowadzić uproszczenia.

Pan Ryszard Kamiński dodał, że w Polsce jest mnóstwo inicjatyw i pomysłów, które powinny się przekładać na dużą liczbę projektów realizowanych przez grupy operacyjne. Działanie „Współpraca” może stanowić impuls do rozwoju nauki.

Pan Sławomir Piotrkowski z Mazowieckiego ODRu zaprezentował konferencję na temat poprawy bazy paszowej dla bydła z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań, zorganizowaną w powiecie siedleckim, w obszarze gdzie dominowała produkcja trzody chlewnej. Przywołana konferencja jest przykładem połączenia praktyków, którzy chcieli zdobyć wiedzę i przedstawicieli nauki, którzy prezentowali innowacyjne rozwiązania. W wyniku tej konferencji najprawdopodobniej zawiąże się grupa operacyjna. Drugim przykładem połączenia nauki z praktyką była konferencja prowadzona przez Instytut Ogrodnictwa ze Skierniewic i Wyższą Szkołę Agrobiznesu w Łomży połączona z wizytą studyjną w gospodarstwie, gdzie zastosowano tunel z podwójną ścianą z warstwą powietrzną w celu wydłużenia okresu produkcji papryki i tym samym obniżenia kosztów ogrzewania.

Pani Maria Suszko z Warmińsko – Mazurskiego ODR podkreśliła że jest pod wrażeniem tego, co wydarzyło się w ciągu ostatnich dwóch lat w doradztwie rolniczym, w szczególności stworzeniem, po latach przerwy, płaszczyzny współpracy pomiędzy ośrodkami doradztwa rolniczego a nauką. Podkreśliła również, że w działaniu Młody Rolnik procedowane są teraz zmiany dobre dla rolników.

Następnie głos zabrał profesor Sławomir Podlaski z SGGW, który zgadzając się z przedmówcami, nawiązał do problemów z przepływem wyników badań ze sfery nauki do sfery praktyki, które mogą wynikać z tego, że naukowcy kierują się punktami otrzymywanymi za publikacje a za udzielanie się w grupach operacyjnych nie przypisuje się żadnych punktów, które dla środowisk naukowych są niezbędne. Jeśli chodzi o innowacje, to w instytutach niewiele się dzieje, wdrożenie jest kulą u nogi, dlatego niezbędne są działania odgórne, np. Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Podsekretarz stanu Ryszard Zarudzki podziękował profesorowi Podlaskiemu za wypowiedź i zgodził się z jej tezą. Zadał pytanie w jaki sposób uczelnie rolnicze, które nie podlegają MRiRW a podlegają MNiSW, 10 instytutów podległych MRiRW oraz inne instytuty PAN lub

branżowe działające na rzecz rolnictwa mają się zaangażować w transfer wiedzy i jak mają sprzedawać swoje osiągnięcia. Jak uruchomić potencjał tych jednostek na rzecz transferu wiedzy i innowacji? Ponadto dodał, że należy poszukiwać inspiracji i rozwiązań dotyczących doradztwa.

Pan Jerzy Wierzbicki, przedstawiciel Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych zgodził się z tym, że pan prof. Podlaski poruszył bardzo ważny problem roli jaką powinny pełnić uczelnie w transferze wiedzy. Istnieją trzy sfery: biznes (rolnictwo), jednostki naukowe, które powinny rozwiązywać problemy oraz edukacja i transfer wiedzy z nauki do praktyki, czyli znów do biznesu. Instytucja, w której pracuje jest swoistym połączeniem jednostki naukowej, która rozwiązuje problemy pojawiające się w rolnictwie i uczelni wyższej, która ma kształcić społeczeństwo. Pan Wierzbicki zadał pytanie jaką rolę mają pełnić uczelnie. Podkreślił również, że wykazanie wdrażania w przypadku rolnictwa i produkcji żywności jest znacznie łatwiejsze dzięki produkcji, bo to co zostanie wyprodukowane jest sprzedawane. Znacznie trudniej jest wykazać upowszechnianie wiedzy i rozwiązań, bowiem trudno mówić w tym przypadku o dyskontowaniu. Na koniec stwierdził, że dyskusja jest potrzebna, by zmotywować naukowców do działania.

Wiceminister Ryszard Zarudski dodał, że odbiciem tego problemu jest skład GTI – potrzebni są tu przedstawiciele instytutów czy uczelni rolniczych.

Pani Ewa Grodzka z Departamentu Strategii Analiz i Rozwoju MRiRW, stwierdziła, że należy przedstawić różne formy zrealizowanych operacji i zastanowić się, które z nich sprawdziły się i które doświadczenia są dobre. Podkreśliła, że bardzo podobają jej się kompleksowe operacje, w których zostały uwzględnione podsumowania rozwiązań prezentowanych podczas danej operacji np. w formie publikacji. Tego rodzaju opracowania z uwzględnionymi doświadczeniami z realizacji operacji można byłoby wykorzystać w zagadnieniach doradztwa rolniczego, gdzie są przyznawane punkty i mógłby to być sposób na uzyskiwanie punktów przez instytuty i naukowców. Zaznaczyła również, że zabrakło jej identyfikacji problemów, z którymi zmagają się rolnicy i przekazywania tych informacji naukowcom. Komisja Europejska kładzie nacisk, zarówno na transfer wiedzy z nauki do praktyki jak również na zapoznavanie się naukowców z potrzebami rolników, tak aby doszło do wielopodmiotowej współpracy. Ten rodzaj formy trzeba upowszechniać i wykorzystywać w kolejnych planach operacyjnych. Ważne jest, żeby wyniki i podsumowania ze zrealizowanych operacji były ogólnodostępne poprzez umieszczanie ich na stronie np. CDR.

Pan Marian Marynowski, przedstawiciel Zachodniopomorskiego ODR dodał, że Zachodniopomorski ODR we współpracy z Państwowym Instytutem Geologicznym PIB, Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej, Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie i Instytutem Technologiczno – Przyrodniczym w Falentach realizuje 3-letni projekt badawczy w zakresie innowacyjnych metod ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych. Polska ma duży problem z realizacją Ramowej Dyrektywy Wodnej w tym Dyrektywy Azotanowej i celem wspomnianego projektu jest ustalenie źródeł pochodzenia azotanów (czy pochodzą ze źródeł komunalnych czy bezpośrednio ze źródeł rolniczych). Na koniec podkreślił, że wskazana inicjatywa powstała dzięki funkcjonowaniu SIR.

Pan Krzysztof Janiak dodał, że należy rozpowszechniać informacje o zrealizowanych operacjach w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2016-2017 w zakresie SIR a tym samym promować je przez strony internetowe i broszury.

Dyrektor Krzysztof Rodzik podziękował na wyczerpującą prezentację z działalności SIR, ponieważ przedstawia ważny element rozwoju obszarów wiejskich jako całości. Zrealizowano bardzo dużo operacji wartościowych, w które zaangażowani byli zarówno rolnicy jak i doradcy, instytutu oraz uczelnie. Wnioski i doświadczenia, które wynikają ze zrealizowanych operacji należy promować jak najszerszej. Wspomniał także, że niektóre operacje realizowane w ramach SIR posłużyły mu jako materiał do prezentacji z przedstawicielami KE i spotkały się z bardzo dużym uznaniem, co potwierdza, że SIR działa dobrze, choć oczywiście może działać jeszcze lepiej. Odzwierciedleniem tego będzie kolejny Plan operacyjny. Podkreślił również duże zainteresowanie ze strony partnerów KSOW realizacją operacji, co potwierdza wykonywanie działań w odpowiednim kierunku.

Przewodniczący GTI poinformował, że ostatnio EIP-AGRI opublikował katalog dobrych projektów realizowanych przez grupy operacyjne jak również projekty realizowane w ramach różnych działań sieci. Wyraził potrzebę stworzenia bazy danych/ katalogu dobrych projektów realizowanych u nas w kraju, z którego mogli by korzystać doradcy i rolnicy z terenu całej Polski. Dodał również, że należy zastanowić się nad systemem wyboru operacji realizowanych przez sieć w zakresie szerszego realizowania działań w taki sposób, żeby dodatkowo punktowane byłyby kompleksowe operacje zarówno własne jak i partnerskie. To mogłoby poprawić efekt i zakres wykorzystanych działań. Odniósł się również do wypowiedzi prof. Podlaskiego, że zjawisko występujące w Polsce występuje również w krajach Europy Zachodniej.

Profesor Sławomir Podlaski w odpowiedzi na komentarz pana Skórnickiego wyraził odmienne zdanie, podkreślając, że w Europie Zachodniej firmy prywatne wspierają badania. Szereg badań prowadzonych jest w prywatnych firmach a nie na uniwersytetach z uwagi na znacznie większe możliwości finansowe.

Głos w dyskusji zabrał pan Jarosław Danowski, z-ca Dyrektora ds. nauki i doradztwa w Departamencie Strategii, Analiz i Rozwoju MRiRW, który wspominał o konferencji podczas, której uzgadniano zmiany związane z reformą szkolnictwa – prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Podjęto działania, by bronić większego znaczenia transferu wiedzy, patentów, mechanizmów finansowania nauki na badania, mechanizmów łączenia się dwóch instytutów. Uruchomiono kampanię polegającą na zmianie modelu funkcjonowania relacji doradztwo – nauka.

Następnie pani Iwona Obojska omówiła priorytety działalności SIR na rok 2018. Jednym z ważniejszych priorytetów jest identyfikacja oraz popularyzacja innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także dobrych praktyk w tym zakresie. Nacisk kładziony będzie również na wspieranie współpracy wielopodmiotowej oraz międzynarodowej w zakresie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Szczególnie istotne będą działania informacyjno-szkoleniowe wspierające tworzenie oraz funkcjonowanie grup operacyjnych oraz organizacja spotkań dla przedstawicieli grup operacyjnych w celu wymiany informacji oraz doświadczeń z uwagi na to, że najprawdopodobniej będzie to ostatni nabór do działania „Współpraca” prowadzony w ramach tego okresu programowania.

Głos zabrał podsekretarz stanu Ryszard Zarudzki, który zaznaczył, że nie wiadomo czy będzie to ostatni nabór, gdyż uzależniony jest od tego, jak pójdzie pilotaż. Oczywiście do tego niezbędne jest też przesunięcie środków finansowych po uzgodnieniach z KE. Jesienią ma zostać podjęta decyzja czy odbędzie się trzeci nabór do działania „Współpraca”.

Następnie pan Krzysztof Janiak zaznaczył, że po dyskusji o priorytetach powinny zostać zebrane informacje od członków GTI, tak by móc przygotować uchwałę i przyjąć ją w trybie obiegowym.

Wiceminister Ryszard Zarudzki stwierdził, że wskazane priorytety są właściwe. Dodał, że „identyfikacja” „popularyzacja” i „innowacja” to hasła naładowane emocjonalnie, które łączą się z innymi ważnymi komponentami: „w rolnictwie”, „na obszarach wiejskich”, „dobre praktyki”, „wspieranie współpracy wielopodmiotowej oraz międzynarodowej”.

Głos zabrał pan Henryk Skórnicki, który zaznaczył, że priorytety dotyczą zarówno działań i pracy SIR, ale również operacje własne i partnerów realizowane w ramach SIR powinny być ściśle związane z tymi priorytetami, zwłaszcza z priorytetem 2 i 3. Wspomniał również, że uchwała zostanie przyjęta w trybie obiegowym, żeby dać czas na inne propozycje lub korekty do przedstawionych priorytetów. Po zebraniu dodatkowych propozycji, zostaną one przeanalizowane i zostanie przygotowany projekt uchwały.

Ad 4. Następnie Przewodniczący GTI przeszedł do 4 punktu posiedzenia i przedstawił prezentację o pracach Europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EIP-AGRI), w tym grup zadaniowych (tematycznych) EIP-AGRI w 2018 roku. Sieć Europejskiego partnerstwa innowacyjnego (sieć EPI) ma wspierać główne cele Wspólnej Polityki Rolnej zapisane zarówno w Strategii Europa 2020, jak i w WPR do 2020 roku. Zaznaczył, że Sieć EPI na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa funkcjonuje w ramach Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i ma charakter otwarty. Uczestnikami Sieci EPI mogą być wszystkie podmioty zaangażowane w rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich. Wspomniał o nazewnictwie i nomenklaturze w ramach sieci EPI oraz o 28 grupach tematycznych o bardzo różnym spektrum działania i często o wąskiej tematyce. Ze strony Polski uczestniczyło 14 przedstawicieli w 13 grupach tematycznych. W ramach merytorycznych prac grupy identyfikuje się i sporządza listę najważniejszych problemów i możliwości obszaru działania grupy zadaniowej; inwentaryzuje się dobre praktyki, inwentaryzuje się najnowsze wyniki badań, opracowuje możliwe rozwiązania dotyczące zestawionych problemów oraz rekomendacje, czy też propozycje tematów prac badawczych. Istotne jest też łączenie naukowców z praktykami. W ramach działań tych grup powstało 28 raportów, dostępnych najczęściej w dwóch językach, a niektóre kraje starają się raporty tłumaczyć i zamieszczać na platformach, by były ogólnie dostępne. Działania sieci EPI koordynowane są przez Punkt Kontaktowy EIP-AGRI. Następnie omówił planowane działania sieci EIP-AGRI w 2018 r. oraz priorytety 2018 związane z Deklaracją Cork 2.0 i strategicznym podejściem do unijnych badań i innowacji w dziedzinie rolnictwa:

1. Wspieranie dynamicznego rozwoju ekosystemu innowacji w rolnictwie. Maksymalne wykorzystanie cyfrowej transformacji;
2. Promowanie innowacji w:
 - zarządzaniu zasobami naturalnymi,
 - usprawnieniu odporności gospodarstw rolnych;

3. Wzmacnianie gospodarki o obiegu zamkniętym (circular economy) oraz gospodarki niskoemisyjnej.

Wiceminister Ryszard Zarudzki skomentował przedstawiane priorytety, że są to bardzo ważne tematy dla rolników.

Pan Henryk Skórnicki omówił działanie 1 z priorytetu 1 czyli kwestię wzmacniania grup operacyjnych (GO) EPI i uczenie się z wdrażania EIP-AGRI. Celem jest wykorzystanie wyników prac GO i wniosków wdrożenia EIP-AGRI jako wkładu do dyskusji o nowej WPR. W ramach seminarium określony zostanie sposób wykorzystania wyników GO. W jaki sposób można lepiej upowszechniać wyniki GO? Jakie są główne przeszkody dla projektów w ramach GO, aby osiągnąć oczekiwane wyniki i jak sobie z nimi poradzić? W jaki sposób można ulepszyć wdrażanie EIP, aby osiągnąć lepsze wyniki?

Podsekretarz stanu Ryszard Zarudzki zaznaczył, że dlatego właśnie powinien być trzeci nabór wniosków na EPI, żeby było z czego wyciągać wnioski.

Pan Henryk Skórnicki omówił 2 działanie: Przekazywanie informacji na temat transformacji cyfrowej w rolnictwie, którego celem jest przekazywanie dostępnych rozwiązań związanych z działaniami na rzecz cyfryzacji. W ramach tego działania planowane są warsztaty, seminaria, możliwa jest współpraca z Europejską Siecią na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na tematy związane z cyfryzacją w rolnictwie. Chcemy znaleźć odpowiedź na pytanie: Jak można zachęcać do korzystania z technologii cyfrowych w rolnictwie? W jaki sposób cyfryzacja zmienia sposób gospodarowania i zarządzania gospodarstwami rolnymi? Jakie nowe modele biznesowe powstają w rolnictwie? Jakie są możliwości finansowania w ramach PROW i Horyzont 2020? W jaki sposób cyfryzacja wpływa na powiązania między rolnictwem a szeroko rozumianą gospodarką wiejską?

Wiceminister Ryszard Zarudzki dodał, że cyfryzacja jest bardzo ważna i są też w tej dziedzinie dobre efekty np. e-wniosek PLUS.

Następnie Pan Henryk Skórnicki omówił 2 priorytet Promowanie innowacji w:

1. zarządzaniu zasobami naturalnymi
2. usprawnieniu odporności gospodarstw rolnych.

Pierwsze działanie z tego priorytetu dotyczy niechemicznego zwalczania chwastów. W jego ramach planowane są:

- Strategie dla niechemicznego zwalczania chwastów w średnim lub długim okresie w oparciu o diagnozę bieżących zagrożeń oraz biorąc pod uwagę zmianę klimatu;
- Koncentracja na systemach uprawnych i chwastach wieloletnich;
- Gospodarowanie uprawami, uprawa czy system bezuprawowy a sekwestracja węgla w glebie i stosowanie herbicydów - uzupełniające uprawy lub praktyki, które pomagają zmniejszyć zagrożenie chwastami, np. międzyplony, agroleśnictwo;
- Technologie, narzędzia i aspekty cyfrowe w zwalczaniu chwastów – platformy informacyjne.

Drugie działanie dotyczy innowacyjnej gospodarki wodnej w rolnictwie, które ma na celu połączenie aktualnych i bieżących działań związanych z innowacjami w gospodarce wodnej w rolnictwie, ze szczególnym uwzględnieniem jakości wody. W ramach tego działania planowane są:

- Zebranie GO pracujących nad projektami związanymi z wodą;
- Wymiana informacji z różnych grup zajmujących się tą tematyką (np. EIP water, grupa zadaniowa Komisji ds. Wody, grupa tematyczna Europejskiej sieci na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, OECD);
- Wypracowanie podejścia terytorialnego w gospodarowaniu wodą w rolnictwie i dot. jakości wody (np. przykłady współpracy rolników na poziomie zlewni ze wsparciem doradców).

Kolejnym działaniem jest Ochrona produkcji rolnej przed uszkodzeniem przez mróz – tu z kolei planowane jest utworzenie grupy tematycznej, której zakres tematyczny obejmie:

- Nacisk na uprawy wieloletnie i nowe wzorce klimatyczne;
- Innowacyjne praktyki, które należy zidentyfikować w związku z konkretnymi uprawami (jabłonie, winnice, drzewa wiśniowe, itd.);
- Wykorzystanie nowych technologii cyfrowych w celu ochrony przed mrozem;
- Podejście regionalne uwzględniające zmiany klimatu.

Następne działanie: „Szkodniki i choroby drzew oliwnych” nie dotyczy Polski.

Kolejnym omawianym przez dyrektora Skórnickiego priorytetem było: Wzmacnianie gospodarki o obiegu zamkniętym (circular economy) oraz gospodarki niskoemisyjnej. Omówił działanie „Nowe możliwości dywersyfikacji gospodarstw w gospodarce o obiegu zamkniętym”, którego celem jest identyfikacja i prezentacja nowych sposobów dywersyfikacji

działalności gospodarstw rolnych i przepływów dochodów w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym. W ramach tego działania planowana jest grupa tematyczna zajmująca się następującymi zagadnieniami:

- Dywersyfikacja jako sposób zarządzania ryzykiem;
- Strategie optymalizacji wykorzystania biomasy w gospodarstwie, zgodnie z rozmiarem i rodzajem gospodarstwa;
- Nowe zastosowania biomasy;
- Nowe produkty, nowe rynki;
- Zaangażowanie nowych podmiotów;
- Aspekty cyfrowe specyficzne dla tematu.

Drugie działanie w ramach priorytetu 3 to „Nowe pasze dla zwierząt gospodarskich”.

W ramach działania podejmowane będą tematy:

- Które nowe pasze dla zwierząt (np. oparte na pozostałościach z gospodarstw rolnych) mogą być skutecznie wykorzystywane przez rolników w UE?
- Czy istnieją alternatywne białka, które można stosować zgodnie z podejściem gospodarki o obiegu zamkniętym?
- Jak zwierzęta przystosowują się do nowych pasz?
- Jakie są warunki konieczne do promowania stosowania nowego, bardziej zrównoważonego systemu karmienia?
- Aspekty cyfrowe specyficzne dla tematu.

Omówił także ostatnie z działań w tym priorytecie - Ograniczenie utraty żywności w gospodarstwie oraz podejmowane w ramach niego tematy:

- Zwrócenie uwagi na łatwo psujące się produkty spożywcze (świeże owoce i warzywa); Strategie zmniejszania strat żywności na poziomie gospodarstwa, od zbioru do dostawy produktu (zbiór, przeładunek, przechowywanie ...);
- Jak zorganizować produkcję, aby zminimalizować straty?
- Strategie wprowadzania na rynek produktów, które nie są "pierwszej jakości" i nie są akceptowane przez główne kanały rynkowe;
- W jaki sposób technologie cyfrowe mogą pomóc w zmniejszeniu strat żywności w gospodarstwie?

(prezentacja *Europejska Sieć Innowacji na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa* stanowi załącznik nr 3 do protokołu i jest dostępna na portalu KSOW).

Przewodniczący GTI zachęcał do aktywizowania osób zainteresowanych tematyką grup do pracy w tych grupach. Wspomniął, że wszystkie koszty są pokrywane przez Komisję. W ramach pracy w grupach poznaje się różnych partnerów i pojawiają się pomysły na projekty, tak np. tworzone były obecnie realizowane przez CDR projekty w ramach Horyzontu 2020.

Następnie pan Marek Krzysztoforski, Dział Rolnictwa Ekologicznego i Programów Rolnośrodowiskowych CDR w Brwinowie Oddział w Radomiu, przedstawił informację na temat grupy zadaniowej Europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa. Przedstawił funkcjonowanie grup oraz prace w ramach grup na przykładzie grupy tzn. wodnej - Woda i rolnictwo: strategie adaptacyjne na poziomie gospodarstwa – 2016/2017 (prezentacja *EIP-AGRI Focus Groups* stanowi załącznik nr 4 do protokołu i jest dostępna na portalu KSOW).

Wiceminister Ryszard Zarudzki zapytał o raporty powstające w ramach prac grup zadaniowych, czy są dostępne i w jakich językach.

Pan Henryk Skórnicki odpowiedział, że raporty są dostępne w języku angielskim na stronie EIP-AGRI i jest możliwość przetłumaczenia na język polski tych raportów, które byłyby najistotniejsze dla Polski.

Pan Henryk Skórnicki dodał, że jeśli chodzi o redukcję gazów cieplarnianych z produkcji zwierzęcej, w ubiegłym roku w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2016 – 2017 Instytut Zootechniki PIB zrealizował operację *Zespół ekspertów na rzecz wymogów ochrony środowiska i zmian klimatu* w ramach, której wydane zostały opracowania monograficzne m.in.: w zakresie najefektywniejszych metod redukcji niekorzystnych oddziaływań rolnictwa w zakresie środowiska naturalnego i zmian klimatu.

Wiceminister Zarudzki dodał, że uznaje wspomniane opracowania za jedne z lepszych, które powstały w ramach KSOW.

Pan Henryk Skórnicki dodał również, że dwa instytuty: Instytut Zootechniki PIB i Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB są bardzo aktywne w pracach grup operacyjnych.

Pan Henryk Skórnicki stwierdził, że z 28 raportów powstałych w ramach prac grup zadaniowych EIP-AGRI niemalże z 22 można byłoby skorzystać. Dodatkowo w raportach są rekomendacje odnośnie potencjalnych tematów realizowanych przez grupy operacyjne EPI. W 2017 roku przeprowadzona została ocena na ile te rekomendacje są wdrażane przez grupy operacyjne EPI i w niektórych państwach ocena ta była bardzo pozytywna.

Podsekretarz stanu Ryszard Zarudzki stwierdził, że trzeba zebrać te doświadczenia i podkreślił, że w MRiRW tworzony jest interdyscyplinarny zespół do spraw dyrektywy NEC dotyczącej redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczenia atmosferycznego, w który mają się włączyć poszczególne departamenty.

Głos zabrała Pani Ewa Grodzka, która wspomniała, że miałyby się tym zająć zespoły robocze korzystając z wyników wypracowanych na forum unijnym.

Wiceminister Ryszard Zarudzki zaznaczył, że MRiRW podpisało uzgodnienie w sprawie emisji amoniaku i było to jedno z pierwszych uzgodnień, które negocjował po przyjeździe na stanowisko wiceministra. W 2005 roku 97% emisji amoniaku do środowiska pochodziło z produkcji rolniczej. Podkreślił, że do 2030 roku należy zmniejszyć tę emisję o 17%. Wiąże się to z obciążeniami dla rolników na różnych poziomach, dlatego należy zastanowić się jak im to zrekompensować i jakimi narzędziami osiągnąć wymagany procent zmniejszenia emisji amoniaku.

Pan Henryk Skórnicki dodał, że propozycja pierwszego zespołu roboczego dotyczyłaby poruszanej przez wiceministra kwestii.

Ad 5. Następnie zgodnie z porządkiem obrad przewodniczący przedstawił propozycję obszarów tematycznych, którymi mają się zajmować zespoły robocze powołane w ramach GTI. Zaznaczył, że propozycji obszarów tematycznych wpłynęło bardzo dużo i biorąc pod uwagę bieżące potrzeby oraz dostępne środki finansowe mogą zostać wybrane 2-3 najważniejsze tematy. Propozycje obszarów tematycznych:

- ochrona wód przed zanieczyszczeniami azotem pochodzenia rolniczego (co wiąże się z Dyrektywa Azotanową),
- rolnictwo precyzyjne – produkcja roślinna,
- krótkie łańcuchy dostaw żywności,
- uprawy białkowe,
- rolnictwo ekologiczne – ochrona upraw.

(projekt uchwały GTI w sprawie powołania zespołów roboczych stanowi załącznik nr 5 do protokołu).

Wiceminister Ryszard Zarudzki wspomniał, że „Krótkie łańcuchy dostaw żywności” to jest typ operacji, która jest wpisana w PROW 2014-2020. To jest jeden z 30 typów operacji, która nie została wybrana. Wybrano 42 innych typów operacji, które są realizowane. Jest zamiar

połączenia „Krótkich łańcuchów żywności” z działaniem „Współpraca” w ramach grup operacyjnych EPI i w związku z tym do maja 2018 r. należy przygotować odpowiednią dokumentację.

Pan Henryk Skórnicki przedstawił planowane tematy w ramach zespołu roboczego „Woda w rolnictwie - ochrona wód przed zanieczyszczeniami azotem pochodzenia rolniczego”:

- Jak wykorzystać innowacyjne techniki nawożenia oraz nowej generacji nawozów, aby rozwiązać konflikt między potrzebą nawożenia roślin a wymaganiami prawnymi dotyczącymi jakości wody?;
- Ustalenie, w jaki sposób na jakość i wydajność plonów wpływają wymogi prawne (wynikające z dyrektywy azotanowej i ramowej dyrektywy wodnej), a w szczególności elementy: normy stosowania, okresy zamknięte, obliczanie masy organicznej;
- Identyfikacja i porównywanie systemów w celu zmniejszenia zużycia nawozów bez wpływu na wydajność i jakość przy uwzględnieniu opłacalności i innych czynników, takich jak temperatura, wilgotność, gleba itp.;
- Przegląd innowacyjnych rozwiązań, aby zaradzić występującym problemom oraz propozycje kierunków przyszłych prac badawczych.

Następnie przewodniczący GTI omówił propozycję tematów poruszanych w zespołach roboczych: „Rolnictwo precyzyjne – produkcja roślinna”, „Krótkie łańcuchy dostaw żywności”, „Uprawy białkowe”, „Rolnictwo ekologiczne – ochrona upraw”.

Głos w dyskusji zabrał pan Ryszard Kamiński, podkreślając, że wstydem jest, że mając Krajowy Program Białkowy, nie ma polskiego reprezentanta w EIP-AGRI w zakresie upraw białkowych. Podjął również temat systemu współpracy WODR z CDR w Brwinowie i szkoleń, na które wysyłani są specjaliści, jednak w ich wyniku nie powstaje nic na szerszą skalę. Powinniśmy stworzyć inny system np. grupy kilkunastu osób, które mogłyby, pracując na poziomie ogólnopolskim, opracowywać tematy doradcze istotne dla wszystkich ośrodków w całym kraju. Te tematy głównie dotyczą technologii produkcji rolniczej. Kiedy jednocześnie myślimy o systemie doradztwa rolniczego i o tym, że w przyszłości będziemy rozliczani z tego, jak wdramy innowacje w rolnictwie, to zaprezentowany model może być dobrym rozwiązaniem swego rodzaju transferu w innowacji. Jeśli stać nas tylko na dwa zespoły, to znów dokonany będzie wybór i będziemy zajmować się jednym tematem a innymi już nie. Dobrze byłoby zajmować się wieloma tematami, bo przecież jest ich znacznie więcej.

Pan Henryk Skórnicki dodał, że należy się przyjrzeć pracom grupy na poziomie europejskim i ocenić na ile zaprezentowane tam rozwiązania możemy implementować i wykorzystać w Polsce.

Głos zabrał pan Krzysztof Janiak, który podkreślił, że opinia pana Kamińskiego jest ciekawa. Jednak pomysł działania dwóch czy trzech zespołów roboczych sprawi, że uderzamy w konkretny punkt, w zależności od tego, jakie są potrzeby. Nie wyklucza to, żeby pracować według zaproponowanego przez dyrektora Kamińskiego schematu i korzystać z efektu pracy 28 grup zadaniowych w Europie. Problem z reprezentowaniem Polski w tych grupach jest następujący: są specjaliści, którzy nie znają języków lub osoby świetnie znające język, ale nie będące specjalistami, a w tym przypadku musi pojechać na spotkania w ramach grup ekspert. Jeśli zaś chodzi o działanie GTI, jeśli pójdziemy zbyt szeroko i zajmiemy się wszystkimi tematami, to może być tak, że nie rozwiążemy żadnego problemu. Lepszym rozwiązaniem byłoby skupienie się na konkretnych kwestiach. Kilkunastu ekspertów będzie pracowało nad konkretnym problemem i efekty tej pracy będzie można wykorzystywać i upowszechniać.

Głos zabrała pani Ewa Grodzka, która podkreśliła, że warto wziąć pod uwagę różne głosy w dyskusji. Ważne jest rozpoznanie potrzeb a potem zastanowienie się z czego to sfinansować. Można zrobić ranking zespołów roboczych i nie zamykać listy do wspomnianych dwóch zespołów.

Następnie głos zabrała pani Edyta Wieczorkiewicz, podkreślając, że bardzo ciekawe było to, co pokazał pan Henryk Skórnicki – schemat działalności EIP-AGRI, gdzie uporządkowane zostały zadania. Warto byłoby, żeby SIR przemyślał uporządkowanie swojej działalności, np. promowanie i uporządkowanie informacji na stronie internetowej SIR.

Pan Henryk Skórnicki dodał, że do tych treści należałoby dodać projekty zrealizowane w ramach Horyzontu 2020, m.in. budowanie sieci tematycznych, tworzenia sieci gospodarstw demonstracyjnych, upowszechnianie dobrych praktyk. Wspomniał również o współpracy z gospodarstwami demonstracyjnymi – potrzebny jest impuls, żeby wykorzystać ich potencjał.

Następnie przewodniczący odniósł się do kwestii uchwały i ustalenia terminu zgłaszania innych propozycji tematów bądź uwag do uchwały. Po ustaleniach zwołane zostanie kolejne spotkanie grupy tematycznej, na którym podjęta byłaby decyzja i uchwała. Zapytał o zdanie uczestniczących w posiedzeniu oraz o propozycję.

Pan Jerzy Wierzbicki zasugerował, żeby pierwsze dwa lub trzy zespoły robocze mogły już rozpocząć działania, a na następnym posiedzeniu GTI należałoby rozszerzyć, zgodnie z propozycją pana Ryszarda Kamińskiego, liczbę zespołów. Wyraził nadzieję, że uda się w MRiRW znaleźć środki, by zrealizować taki plan.

Wiceminister Ryszard Zarudzki zgodził się z przedstawionymi propozycjami. Przypomniał przy tym, że jest cały system związany z finansowaniem wdrażania innowacji i wprowadzania postępu w rolnictwie i na obszarach wiejskich. W tym procesie zaangażowanych jest wiele instytucji obsługujących rolnictwo, w tym ośrodki doradztwa rolniczego i ośrodki naukowe, ale także samorzady.

Głos zabrał dyrektor Krzysztof Rodzik, który zaznaczył, że to JC KSOW decyduje również o kwestiach budżetowych i finansowaniu posiedzeń grup tematycznych. Należy sprawdzić na które posiedzenia JC KSOW będzie miała dostępne środki finansowe przeznaczone na ten cel.

Ad 6. Głos zabrał pan Krzysztof Janiak, który przedstawił aktualny stan prac w zakresie wdrażania działania „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020. Zostało złożonych 90 wniosków, które są na końcowym etapie weryfikacji przez ARiMR. Eksperti będą oceniać wnioski pod kątem innowacyjności. Lista rankingowa ma być gotowa na kwiecień – termin został przesunięty ze względu na przesyłanie uzupełnień. Duża część wniosków jest dobrze przygotowanych, jednak są też wnioski słabej jakości. Pula środków niewykorzystanych w pilotażu przechodzi na nabór właściwy, więc środki te nie przepadają. Nabór właściwy planowany jest na wrzesień 2018 roku, ale już trwają prace, żeby wprowadzić zmiany i modyfikacje do rozporządzenia dotyczącego działania „Współpraca”. W tej chwili zbierane są wszystkie pomysły. Pojawiają się nawet pomysły bardzo rewolucyjne, łącznie ze zwiększeniem liczby projektów. Obecnie środki wynoszą 10 mln zł z rozszerzeniem do 12 mln zł. Są propozycje różnych rozwiązań, żeby więcej projektów ciekawych i innowacyjnych na mniejszą kwotę weszło do realizacji.

Głos zabrał pan Tomasz Szeweluk – Dyrektor Departamentu Działań Delegowanych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, który przedstawił aktualny stan prac w zakresie wdrażania działania „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020 oraz planowane zmiany. Zostało złożonych 90 wniosków i wszystkie wnioski są po tzw. drugim piśmie o uzupełnienie. Wpłynęło 27 odpowiedzi, są dwie rezygnacje i niestety 30 odmów ze strony beneficjentów. W przypadku 22 wniosków czekamy na uzupełnienia beneficjentów i 9 pism o uzupełnienie nie zostało jeszcze odebranych z poczty. Wyraził prośbę, żeby składać uzupełnienia, ponieważ

to znacznie przyspieszy procedowanie. Odnosił się także do propozycji zmian – są to ciekawe pomysły, które mogą wpłynąć pozytywnie na całą branżę.

Wiceminister Ryszard Zarudzki zadał pytanie panu Ireneuszowi Drozdowskiemu o zgłoszenia grup operacyjnych EPI.

Pan Ireneusz Drozdowski, odpowiadając na pytanie wiceministra, stwierdził, że w uzupełnieniach trzeba podawać bardzo dużo szczegółowych informacji.

Podsekretarz stanu Ryszard Zarudzki podkreślił, że po to jest pilotaż, żeby wszelkie spostrzeżenia, pomysły spisywać, bo przy tego typu procedurze pojawi się wiele punktów do poprawienia, nie na wszystko mieliśmy wpływ. Należy analizować różne rzeczy, żeby do maja 2018 roku powstał dobry produkt.

Pan Tomasz Szeweluk wspomniał o działaniach ARiMR mających na celu przyspieszenie procedury rozpatrywania wniosków, żeby grupy operacyjne EPI mogły jak najszybciej rozpocząć działania.

Wiceminister Ryszard Zarudzki wspomniał, że ostateczny termin oceny został wydłużony o 2 miesiące. Pilotaż to nauka dla wszystkich, a najważniejsze jest to, żeby szukać dobrych rozwiązań. Rozporządzenie dotyczące działania „Współpraca” zostanie zmienione. Trzeba się tylko zastanowić w jaki sposób będziemy pracować nad jego nowelizacją.

Pan Krzysztof Janiak poprosił o przekazywanie informacji i propozycji zmian rozporządzenia dotyczącego działania „Współpraca” do CDR Brwinów, który przekaże je do Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich w MRiRW. Komitet Monitorujący PROW podjął decyzję o zmianach w kilku kwestiach i teraz trzeba je przełożyć na rozporządzenie. Podkreślił, że istotne są zapisy szczegółowe i poprosił zebranych o udział w ich tworzeniu. Powstaje projekt znowelizowanego rozporządzenia i w trakcie konsultacji będzie możliwość zgłaszania uwag.

Wiceminister Ryszard Zarudzki wspomniał, że prace nad nowym rozporządzeniem rozpoczęły się już we wrześniu. Kolejny nabór powinien być lepszy a możliwe to będzie dzięki wspólnej pracy i współpracy z innymi krajami. Podziękował zebranych za dobre i pouczające spotkanie. Podkreślił, że działania „Współpraca” i „Innowacje” to pilotaż ale też priorytet MRiRW i jego osobisty. Istotna jest identyfikacja potrzeb wynikających z praktyki oraz opracowanie rekomendacji kierunków dalszych działań w zakresie prac badawczych, rozwoju usług doradczych oraz tematyki projektów innowacyjnych. Nie ma możliwości bycia

konkurencyjnym na rynku globalnym i lokalnym bez wprowadzania postępu, a kluczem do tego jest bezpośrednio i szybko wdrażanie innowacji.

Ad 8. Pan Henryk Skórnicki podziękował wiceministrowi Zarudzkiemu za udział w całym spotkaniu i odniósł się do dwóch kwestii: rekonstrukcji GTI, co jest zadaniem Grupy Roboczej ds. KSOW oraz priorytetów SIR – tydzień na weryfikację i zgłaszanie uwag, które należy przesyłać do sekretarza GTI. Po analizie i przetworzeniu przesłanych uwag powstanie projekt uchwały, która zostanie podjęta w trybie obiegowym. Wszystkie prezentacje z posiedzenia przesłane zostaną uczestnikom posiedzenia przez e-mail.

Podczas IV posiedzenia GTI przyjęta została propozycja utworzenia zespołów roboczych Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Uwagi do tej propozycji można będzie przysyłać w przeciągu 10 dni.

Posiedzenie grupy podsumował i zamknął pan Henryk Skórnicki, przewodniczący grupy.

Wnioski i ustalenia z posiedzenia:

1. Przyjęcie priorytetów SIR na rok 2018 uchwałą GTI w trybie obiegowym.
2. Powołanie 2-3 zespołów roboczych uchwałą GTI w trybie obiegowym.
3. Zmiana składu członków GTI uchwałą, która musi przejść przez Grupę Roboczą do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.
4. Przygotowanie katalogu projektów realizowanych w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2016-2017 w zakresie działań SIR.
5. Przetłumaczenia na język polski raportów powstałych w ramach prac grup zadaniowych EIP-AGRI, które byłyby najistotniejsze dla Polski.

Załączniki:

1. Lista obecności.
2. Prezentacja *Sprawozdanie z realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2016-2017 w zakresie działań SIR i funkcjonowania oraz propozycje priorytetów Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich na 2018 r.*
3. Prezentacja *Europejska Sieć Innowacji na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa.*
4. Prezentacja *EIP-AGRI Focus Groups.*
5. Projekt uchwały GTI w sprawie powołania zespołów roboczych.

Sporządziła: Katarzyna Krawczyk, Joanna Surowiec